

**Передплата**

на «РУСЛАНА» вносять:

**в Австрії:**

на цілий рік . . . 12 р. ав.  
на пів року . . . 6 р. ав.  
на чверть року . . . 3 р. ав.  
на місяць . . . 1 р. ав.

**За границею:**

на цілий рік . . . 20 рублів  
або 40 франків  
на пів року . . . 10 рублів  
або 20 франків  
Поодинокое число по 8 кр. ав.

# РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят з год. 9-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 уд. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндонского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

## Ізза куліс.

Мабуть розлазить ся звільна німецька солідарність. У вчерашній статі натякнули ми вже, що на конференції децемвірів розійшли ся в дечім погляді німецької шляхти з поглядами націоналів та поступовців. Нині можемо вже автентично сказати, що дві досить суперечні струї виявили ся в часі конференції обмєнерів німецьких. Сталось се іменно на засіданю понеділковім. Бар. Швєгєль і Пергєльт з недільної розмови з гр. Туном не вернули з порожніми руками, а принесли за пазухою звісні «основні начерки» будучого языкового закона. Сі «начерки» поклали они на стіл конференції лївиці. Націоналі і поступовці поблїдли на вид того гостинця. Перед ними станула мара зради на «принципіяльній політиці», яку они доси вели супроти правительства, а котра заключала ся в короткій тезі: «Жадні переговори, поки языкові розпорядженя не будуть відкликані!»

Щож зробити з тим фантом, що Швєгєль і Пергєльт держали в руках? Таке питанє виринуло на устах «принципіяльних» політиків. Чи розвести дискусію над «основними начерками», чи без читаня кинути їх до коша або зрeturновати їх гр. Тунови? І ось розійшли ся децемвіри в своїх поглядах і виявив ся малий роздор! Др. Гогенбургєр запротестував в імени націоналів проти якої-небудь дискусії над сими «начерками». Він і підніс, що се значило би зійти з обструкційної дороги і зломити хєбську присягу. Єго піддержали і другі націоналі та поступовці, а навіть сам Люєгєр. Тількож они піддержали єго — на жаль — лише пустими словами, а цікавість зробила своє, та цікавість, котру не лише женцини але і муцини-політики унаслідили по прабабці людского роду, Еві. Цікавість перемогла, іменно по заяві предсідателя конференції, бар. Швє-

гєль, що він в імени німецької шляхти таки загляне до сих «основних начерків», бо — просте загляненє не вяже ще нікого, а поважним політикам, як зібрані децемвіри, можна опізнати ся з пляном, який має правительство на будучє. Націоналі і поступовці ждали лише на сей аргумент і — заглянули до «основних начерків», запротоколувавши страха ради перед Вольфом, що они мимо того стоять при своїм тактичним принципі і хєбській присязі.

Децемвіри розвели відтак «приватну», нікого не вяжучу дискусію над гостинцем гр. Туна, але таки дискусію, що тривала від 5 години сполудня в пізну ніч. Деякі зробили се лише з чємности для шляхти, другі з огляду на дальше удержанє солідарности. В понеділок однакож не подобалось се, другим те. Гадки подїлились. Запала проте ухвала, покликати телеграфічно ще лучших знатоків языкового питаня, як: Шлєзінгєра, д' Ельверта, Хярого і ще другого Гросса з Морави. Конференцію відложено на вторник пополудні, а вівторник піддано вже — як написала сама «N. fr. Presse» — всі «основні начерки» докладній і всесторонній критиці. Результат послїдньої конференції звісний. Децемвіри по глибокім розборі предложєного їм орїха сказали: «На сих підставах мир не можливий!»

Сей результат мали подати до відомости гр. Туна шляхтичі бар. Швєгєль і гр. Штірк. Така запала ухвала. Але опять виявив ся малий роздор. Вибрані делегати відказались від сеї мисії. Они не мали сьмїлости з тим «ні!» стати перед лицем гр. Туна. Почалась знова дискусія і запала друга ухвала, що Гогенбургєр, Грос і Пергєльт мають стати тими тріюмвірами, що передадуть гр. Тунови те конференційне: non possumus! І ось сталось новє чудо! Тріюмвіри явились на покоях гр. Туна в середу рано і в тїни незнесеных языкових розпоряджень балакали присяжно з гр. Туном від 11. до 1. години

в полуднє. «Принципіяльна» політика знов пішла під спуду. «N. fr. Presse» подала навіть до відомости найширших «ругів», що балаканка з гр. Туном була мериторична, бо пос Пергєльт поборював «начерки» з становища чєского Німця, пос. Грос з становища моравского Німця, а др. Гогенбургєр з становища всеавстрійского Німця.

А щож сталось з німецькою солідарною(?) шляхтою. Та шляхта устроїла собі окрему диспуту з гр. Туном на другий день в четвер і продовжила єї ще на пятницю. «N. fr. Presse» потїшаєсь вправді, що гр. Освальд Тун і князі Аверсберг та Роган з д-ром Дамом зсолідаризували ся вповни з замітами, які піднесли проти «основних начерків» децемвіри. Але чи так дійсно сталось в виду тайности сих нарад шляхти з гр. Туном? Мабуть ні. О скілько вже надїшли вісти, то німецька шляхта на добре стала розбирати з гр. Туном «основні начерки» і справляти децо, що їй (а не лївиці) видаєсь недобрим. Шляхта, заварувавши собі в другій резолюції до гр. Туна окреме своє становиско в тій справі, пішла мабуть і окремою дорогою. Она не боїть ся так дуже тероризму Шенєрєра, як послі других курій.

Що шляхта німецька закроїла піти окремою дорогою, сьвідчить і статя «Grazer Tagblatt-у», де сказано виразно: З Gemeinbuergschaft-у з шляхтою мали Німці доси хїба той хосєн, що шляхта ся пробувала вже тисяч(?) разів перехитрити других німецьких послів і звести їх з правої дороги. Grossgruendler-и уложили тепер хитрий плян з Бернрайтером, тількож ми (децемвіри) зуміли єго в зароді убити. Мимо сєго націоналі і поступовці дуже цікаві на результат конференції своєї шляхти з гр. Туном і імовірно ся шляхта подасть все до їх відомости. В такий спосіб націоналі і поступовці закрили себе перед мечем Шенєрєра. Ониж не пересправляли дальше з гр. Туном. Комедія

## Де-що про побут економічний хрєстьянства на Україні.

(Конець).

		0—2	2—3	3—4	4—5	5—6	6—8	більш 8
		д е с я т и н						
Поділе	Усієї людности	534.236	842.865	202.143	102.877	72.194	32.487	3.610
	У них землі	328.490	727.395	245.689	163.733	121.116	675.548	12.097
	На кожну людину землі (дєс.)	0,61	0,86	1,22	1,59	1,66	2,08	3,34
	На кожну людину зерна (пудів)	10,0	14,1	20,9	26,1	27,6	34,7	54,9
Волинь	Людности	85.175	405.782	405.832	230.741	151.763	164.151	96.013
	Землі	49.023	373.107	483.152	350.174	270.163	2409.604	305.970
	На 1 людину землі (дєс.)	0,58	0,92	1,19	1,47	1,78	2,13	3,19
	На 1 людину зерна (пудів)	9,3	14,8	19,20	23,7	28,7	34,3	51,4
Катеринославщина	Людности	187.264	41.614	201.136	115.133	141.489	338.743	238.589
	Землі	72.515	29.460	222.226	159.395	251.605	743.317	612.031
	На 1 людину землі (дєсят.)	0,39	0,71	1,10	1,39	1,78	2,76	2,57
	На 1 людину зерна (пудів)	4,0	7,2	11,3	14,2	18,2	23,1	26,2
Херсоньщина	Людности	103.171	80.558	141.330	138.504	351.913	245.915	192.229
	Землі	36.156	56.584	124.270	140.236	492.550	446.981	489.347
	На 1 людину землі (дєсят.)	0,36	0,70	0,88	1,01	1,40	1,82	2,51
	На 1 людину зерна (пудів)	3,9	7,2	9,9	11,3	15,7	20,5	28,1
Таврия	Людности	45.009	10.190	17.834	5.915	16.985	162.203	446.696
	Землі	18.127	7.677	17.957	7.726	20.553	287.950	1123.825
	На 1 людину землі (дєс.)	0,40	0,71	0,99	1,30	1,21	1,78	2,51
	На 1 людину зерна (пуд.)	5,5	9,7	13,6	17,6	16,6	24,4	34,4



удасть ся. Самі остануть ся цілі, а Вольф буде ситий.

Сі закулісові справки подаємо нарочно нашим читателям до відомости, щоби лучше схарактеризувати німецьких децемвірів та щоби перевірити, що однодушність німецька звільна розлазить ся.

Розум боре ся з сліпим «принципіальним» шовінізмом.

## Голоси праси

про недоспілі переговори гр. Туна з менерами лівіці досить цікаві, як щоби їх не зрегеструвати. І так:

«Fremdenblatt» каже: Доси домагала ся обструкція безумовного знезв'язання язикових розпоряджень, а коли гр. Тун намірив ті розпорядження заступити законом, обструкція сказала своє: ні! Що она вдалась в мериторичну оцінку предложених гр. Туном «основних начерків», се не чудує нас. Обструкція не хотіла стати крайно-смішною перед всею Європою. Ще говорить з гр. Туном німецька шляхта, що стоїть на відміннім становищу в тій справі. Як однак кож справдять ся се, що німецька шляхта солідаризує ся з лівіцією, то нема надії на успіх. Щож буде? Розпорядження недобрі, а закону Німці не хотять. Гр. Тун бажав парламент реактивувати. Чи в таких обставинах се можливе? Нема великих виглядів на те, щоби гр. Тун вдавав ся в нові переговори з лівіцією або щоби укладав нові «основні начерки». А нема тих виглядів, бо — нема часу на дальші експерименти. «Deutsch» Zeitung» наводить в довгій статі всі гріхи, яких допустило ся правительство проти Німців в ері гр. Баденього, бар. Гавча і гр. Туна, а відтак провіривши(?), що гр. Тун держить з Чехами, — бо Чехи веселі — заключає: Нема другого виходу, гр. Тун мусить уступити. Крім того треба Німцям бути: *Habt Acht!*

«N. W. Tagblatt» констатує, що політичний овид захмарив ся ще більше по конференції.

«Reichswehr» каже: Гр. Тун показав ся до крайности уступчивим. Він майже нарушив повагу правительства. А Німці? Німці показали ся опять хитливими. Лучше було сказати: ми не хочемо нічого, ніж бавитись в піжмурки. Сеж задача дипломатів а не послів. Виходить з того, що лівіція не має відваги. Она бачить заедно над собою меч Дамокля в руках Шенерера. Щож буде? Мабуть проянене цілої гнилої ситуації мусить скоро наступити.

«Arbeiter Ztg.» називає поведене лівіці комедією буржоазії, непотрібними факсами, дуренням німецької суспільности. Она констатує, що менери лівіці дійсно пересправляли з правительством. Она і радить гр. Тунови, скликати безпроволочно парламент, предложити язиковий за-

кон і перевірити, чи сей привілегований парламент годен завести національний мир в Австрії?

«Ostdeutsche Rundschau» каже: Щастє мають конференційники, що відкинули предложення гр. Туна, а то!.. Всякий Німець повинен знати нині лише сю паролу: Анї слівця з правительством перед знесенем розпоряджень!

N. fr. Presse» говорить найбільше на тему конференції. Ми покликуюмось на євиводи найчастіше, позаяк она побіч Шенерера видає також паролі для обструкції. Але євиводи в найновіших часах так дипломатичні і хитливі, як і зршене обструкційних послів. Суть євиводів лежить в тім, що лівіція не сказала ще посліднього слова, тож і гр. Тун не повинен сказати свого посліднього слова. Она найбільше боїть ся зміни конституції.

## Д О П И С Ь.

### З львівського повіту.

(Спирит львівського податкового інспектора).

Бодай то нині бути податковим інспектором! Кілько то благословення за геніяльні помисли підкручування податкової шруби при заведеню особового податку дістане ся ему тільки від самих руских священників! Неодному звичайному чоловікови вистало би того на ціле життя, а інспекторови податковому і того за мало. Зрештою хто би з людей був на стільки дотенний, щоби зміг посудити руских священників о всевідучість? А прецінь львівський інспекторат здобув ся на сей концепт і порозсилав по священниках вельми учене «wezwanie, ażeby się ks. i podpiсанego stawili», але так, що «wezwanie» прийшло до рук візаного о три або і чотири дні по назначенім речинци. Однак се не перешкаджало податковому львівському інспекторатови забавити ся в прозорного магіка і зробити з предложеними через доохрестне духовенство фасіями такий чудний гокус-покус, що від разу написані невеличкі цифри зі соток перемінили ся без найменшої причини і основи на величезні тисячі. Наші священники стали ся в очах львівського податкового інспекторату гандлярями, чи продуцентами молока, яєць, сира, масла, торговцями худоби, мінйялами св. води, продавцями св. Тайн та Бог зна' чого. Парохіяльні вохкі, маленькі та низенькі помешканя почислено страшно високо; фасії мимо напмнення міністра фінансів, вишрубовано в львівскім повіті так високо, що на парохію сусідню в рудецкім повіті, дотовану і о много висшим числом душ і прекрасними полями та єй-пожатами, вложено три рази менший податок ніж на давню голодівку-капеляню в львівскім повіті. Але ще одно. Ми раді би знати, чи всім тим функціонерам правительственным, котрі обовязані так само як священники мешкати на

означенім місці, почислено також так високо мешканя, котрого анї зміняти анї покинути не можуть? Чи пр. оцінено у Львові так високо помешканя директора поліції, директора в'язниць та др.? Може би нам на се схотів наш дотенний інспекторат відповісти, бо наші священники нераз примушені мешкати у таких вохких парохіяльних не мешканях але правдивих норах, що тратять здоров'є та затягають на ціле життя розличного рода недуги. Притім може би податковий інспекторат пригадав собі, що священник мусить бодай два рази до року парохіяльне мешканє вибілити, мусить наняти комін'яра, направити дахи, печи та др., чим певно сооно заплатити за мешканє, бо нераз лє ся за шию та нема часу на переведене довгої а дорогої розправи конкурентної.

Наш ласкавий опікун податковий не опустив навіть сотрудників, з котрих рідко котрий стоїть на більше як на 400 зр., та і тим бідакам впакував по 6 та 8 зр. податку особового, знайшовши в подертій кишени величезні доходи. Взагалі наш львівський інспекторат взято взяв ся до руских повів, маючи високе понятє о їх економічнім положеню, о їх несчисленних маєтках, доходах та зисках; бо тим панам забагло ся бачити наших священників з торбами і палицею...

Ще одно! Наш інспектор податковий забрав ся з заковченими рукавами до руских священників, але сарака забув, що сама приличність та добре вихованє вимагає від інтелігентного чоловіка, щоби в переписці своїй уживав тої мови, якою послугує ся сторона. Тимчасом львівський податковий інспекторат знехтував державні закони, подоптав права руского народу, зганьбив наші національні чутства і попаслав нам і «wezwanie» і «pakaży p'atnieze» в чужій мові. Правда, гарне поступованє! Грошій шукає ся навіть в порожній рускій кишени, але на закони забуває ся! Здало би ся, щоби уже раз висша власть навчила того панка троха розуму та респекту перед законами і розпорядженнями висших властей. Нам здає ся, що дразненє руского народа та ведене єго до остаточности не лежить анї в інтересі краєвого правительства, анї в інтересі держави, хйба в інтересі поодиноких індивідуів, що раді би своє «я» поставити висше законів і добра держави; — для них мало тої хуртовини, що шалє на западі Галичини та забирає кроваві жертви.

В велику заслугу того пана ми мусимо покласти і се, що по урядах податкових того повіту всі друки урядові, як: книжочки платничі, «wezwanie», «arkusz wyrytaty» та др. все видає ся і розсилає ся навіть руским сторонам тільки в мові польській. Може би наші посли змилосердили ся та представили дотичним властям тоту до неба вопіючу кривду і аномалію.

Д. Л.

## Вісти політичні.

«N. fr. Presse», здаючи справу з конференції тріумвірів з гр. Туном, жалує ся дуже, що гр. Тун не сказав німецьким делегатам нічого рішучого, що лише слухав їх виводів, що розпитував про дрібниці та що не дозволив подати до прилюдної відомости «основних начерків». Притім завіряє сей орган всіх Німців, що конференція предсідателів лівіці відбулась з великою однодушністю(?) Бар. Швєгел' умів так зручно вести розправу, що деякі малі дивергенції(?) щасливо усунєво. Лівіція не розбила ся. Антисеміти держали ся добре. Др. Л'юєгер був дуже рішучий. Він піддержав духа зібраних менерів. В кінци упевняє «N. fr. Presse» гр. Туна, що лівіція не зірвала переговорів взагалі, а зірвала лише теперішні спеціальні переговори, що вели ся на основи предложень правительства.

Причини увязнення Естергазого держать ся доси в тайні. Мимо того уміють ліберально-жидівські дневники віденьські розказати, що Естергазого увязнено за фальшованє документів, в чім помагала єму пані Пей. Судя Бертулос догадує ся, що так було. Які то були документи, ніхто не знає докладно. Естергази буде на днях переслуханий. При увязненю мав Естергази сказати: «Чей мене не в'язнять за аферу Драйфуса, мене увільнив воєнний суд!» Рівнож не увязнено Естергазого за зраду стану, бо тоді пе-

Перевівши овес і картоплю на жито, — і, згуртувавши тоді урожай збіжа по Україні 1892 р. побачимо, що хрестянство з наділеної землі добуло того року 266.113 тисячів пудів; а на прохарчованє самих тільки людей треба було 286.178 тисячів пудів. Таким чином і за доброго урожаю на прокорм хрестянської людности не ставало з наділеної землі більш двайцяти мільонів пудів.

Щоб задовольнити першу і пекучу потребу — потребу хліба, хрестянство мусить брати землі в аренди, а у кого зібрали ся які крихти грошій, купувати землі. Останніх звістно вельми небогацько.

Подавши цифри збіжа зібраного р. 1892 хрестянами з земель куплених і орандних, ми тим самим дамо покажчика: якої землі було того року більше у хрестян: чи купленої, чи орандної.

	З землі купленої. тисяч. пуд.	З землі орандної. тисяч. пуд.
Чернігівщина	656	3110
Полтавщина	3093	6601
Харківщина	1903	3047
Б'ївщина	1201	4037
Поділе	804	918
Волинь	853	1852
Катеринославц.	2408	6344
Херсонщина	2408	7504
Таврія	5302	2617

Таким чином і загальний по Україні збір збіжа з земель куплених не вистачає ще того,

чого не ставало о земель наділених; треба було більш мільона пудів взяти з урожаю на землі орандній; і тоді з останнього лишило ся 35 мільонів пудів на ілчі потреби. Першою з них стоїть прохарчованє худоби. А скоро візьмемо ми докуни кількість зерна потрібного на прохарчованє людей і худоби, так і побачимо, що на се не вистачив і збір з оранди і навіть з городів, перевівши городину на жито; і нарешті побачимо, що недостача сягала до 61.723 т. пуд.

Звістно отся не достача не однакова в кожній провінції; инде більше, инде менше. Так от в Чернігівщині пересічно на кожну особу хрестянської людности не ставало 12. пуд., в Полтавщині 7 пуд., Харківщині 8 і т. д. Тільки дві провінції Катеринославщина і Таврія спроможні за доброго урожаю вдоволити ся тією землею, якою орудує хрестянство і навіть дешицю можна продати; бо в Катеринославщині на одну особу припадає 27.2; а в Таврії 41.6 пудів пересічно. По всіх останніх провінциях без купованого хліба хрестянство не обійдеть ся і важнійша річ в тому, що купувати доводить ся на весні, коли, звичайно, ціни на хліб бувають високі і проти осінних більшають на 2—3%. — От звідсіль то й починають ся позички і грошій і зерна у жмикрутів за такі проценти, що стоють суцєю кабаню; — але про се — буде річ далі.

О. К.—ий.



редано би его цивільному судови. Розходить ся проте найімовірніше о фальшоване денеш, які доходили Пікарта в Тунісі з Парижа з підписом «Espérance». Се імя знакомої Пікартової панни Коменж. Денеші ті були вислані з Парижа так, що діставали ся в руки поліції, щоби на Пікарта кинути підозрінє, будь-то він стоїть в звязи з синдикатом, що веде оборону Драйфуса. «Все зражене!» — телеграфувала «Espérance». Судя Бертюлюс мав тепер внасти на слід, що Естергази вислав ті денеші. Може бути, що і другі документи фальшував Естергази, а тими і причинив ся до засудження Драйфуса. — Вісти сї треба принимати з резервою. Естергази може мати виправдї на собі багато грїхів. Він жеж належав в Парижі до найбільших гуляків, а гроша в него було мало. Естергази наносив багато сорому військовим кругам. — Ув'язнений Пікарт відгрожує ся, що аж тепер він розкаже всю правду. Естергази стояв заєдно в тісній звязи з генеральним штабом міністерства війни і робив все з его порученя. З того і виходить, що документи, на які покликав ся Кавіняк в парламенті, міг Естергази підробити. А на основі сих документів засуджено Драйфуса.

«Polit. Correspondenz» умістала довгий комунікат про причини недавних розрухів мазурских. В комунікаті сказано, що агітатори мають в Галиччї широке для себе поле, бо економічні і аграрні відносини селян сугь дуже сумні. Але значна часть вини паде на самих-же жидів, що лихвою доводять людий до розпуки. — Сей погляд згідний з правдою, яку і ми вже висказали в «Руслані».

Англійські дневники кажуть Іспанії, що теперішня хвиля найлучша до мирових переговорів. Сантхаго вже скапітульовало. Залога іспанська опустить місто і буде переведена до Іспанії. Ген. Моне хотів перебитись через війська американські під Манілею, але попав в руки воєхобників.

## Новинки.

— **Склад сенату на львівськїм університеті** є такий: Ректором вибраний проф. др. Генрик Кадий, проректором проф. др. Антін Реман. Деканом на відділі правничім проф. др. Петро Стебельский, продеканом проф. др. Густав Рашковський. На відділі філософичнім деканом проф. др. Бронислав Дембинський, продеканом проф. др. Ісидор Шараневич. На відділі медичнім деканом проф. др. Антін Глюзінський, продеканом др. проф. Людвик Ридигер. На відділі теологічнім деканом кс. др. Людвик Кьлюс, продеканом о. др. Клим Сарницький.

— **Ру кі емігранти в Румунії.** На весну сего року споро людий з повіта яворівського, улягаючи намовам жидівських агентів, ввбрало ся до Румунії на роботи цільні. Як звісно сподївали ся там великих зарібків, бо агенти представили їм Румунію як правдивий рай. Запевняли їх, що там за роботу високо платять, прирікали всякі вигоди, цілковиту свободу і добру їзду гет і назад. Тимчасом стало ся инакше. Працьодавці живили галичких емігрантів так зле і так скупо, що мусїли працювати завсїгди о голоді. Дозорці обходили ся з ними як з худобою, а двори в страху, щоби не втратити рук до ірації, в хвилі найбільшої потреби, не виплачували робітникам зарібку. Кільканайцять смілійших зрекло ся зарібку і пробувано утечи, але власти приловили їх і відставили на місце роботи, де стали з ними обходити ся ще гірше. О сумній судьбі тих нещасливих довідали ся їх родини з кількох листів і зачали заходити ся около сего, щоби їх звідтам видобути. Недавно понад 40 селян з Великих Очий і Кобильниці вислало просьбу до яворівського староства, щоби вглянуло в ту справу і запевнило емігрантам свободний поворот до краю.

— **В справі епітрахильних доходів.** Комітет австрійського Епіскопату розіслав до всіх католицьких австрійських консисторій формулярї з рубриками о вписанє дійсних епітрахильних доходів в кождім деканаті. На підставі сих інформацій має австрійський Епікопат уложити нові епітрахильні такси і предложити правительству до затвердження. — Перемиска консистория припоручила в тій цілі перевести по всіх деканатах соборчики і до 1. вересня предложити рішенє і загальну табелю доходів епітрахильних поодиноких деканатів.

— **3 причини противжидівських розрухів** відбувають ся тепер судові розправи в Кракові, Тарнові, Яслі, Ряшеві і т. д.

— **Лехер** — der Mann des Tages! Звісний півдобовий речник німецької обструкції захав на днях аж до Беліц, в сусідстві галицької Бяли, щоби в сїм глухїм куті розказати жителям, як дивить ся він на угорську угоду. Се его фахова тема яко б. секретаря торговельної палати в Берні. Але Лехер — як пише «Silesia» — показав на вічі в Беліц і другу сторону — веселїшу — своєї медалі: товарискість. На бенкеті знакомив ся з всіма і розговорював ввчливо. Відтак зблизив ся сердечно до присутнього красочного поля, вручив одній дамї свій автограф, ся пустила сей автограф на ліцитацію і збрала дуже значний Trinkgeld. Туристи сьпівали, музика грала, ретї розлягав ся, а все завдяки товарискости d-« Mannes des Tages». Дух німецький в Беліц підскачав о кілька степенів в гору. Лехера відпроваджено громадно на дворець. Шкода що не везено его по галички людями і він — поїхав на дальше політичне комівояжерство.

— **Шенерер** таке каже про вїденську конференцію: Сьміх і слези! Зібрали ся пенсіоновані генерали, команданти інвалідів, директори мундурного депо, полковники фурвезів і санїтетів, мародери, а забули, що до війни треба активних генералів, інфантерїї, добрих стрільців і цільної артилерїї.

— **Пікарт і Естергази.** Потрійне арештованє в Парижі, майора Естергазого, званого згїрдно «уланом», его любовницї панї Пей і бувшого підполковника Пікарта, є нинї над Секваною найважїйшими подїями послїдних днів. (Гляди вісти політичні). Супроти них забуто навіть о нещасливих жертвах морської катастрофи корабля Бургонь, котра пожерла близько 600 людий. Дневники займають ся виключно особливою Естергазого, котрий в цілій справі Драйфуса відіграв доси двозначну, невияснену ролю. Як звісно, в р. 1895 засудили капітана Драйфуса за видачу чужому правительству військових документів на деградацію і заслали его на далекий «чортівський острів» серед океану. В осени р. 1897 виступив сенатор Шайрер-Кестнер в обороні Драйфуса, а брат засудженого, Матїї Драйфус, обжалував майора Естергазого о зраду, доводячи, що то він є автором того «бордро», на підставі котрого засуджено Драйфуса. Тої гадки був також бувший шеф інформаційного бюра Пікарт. В протягї тих ревізій оголошено листи т. зв. «уланські», писані Естергазом до п. Булансї, для французької армії неприязні і погїрдливі. Виточено сїдство против Естергазого, однакож військовий суд увільнив его одноголосно, прийшовши до пересвїдчення, що ті листи є сфальшовані. Небавом потім наступив звісний і глосний епізод Золї, котрий в памятнім артикулї «L'assise» закинув воєнному судови, що Естергазого увільнив з висного розказу. Виточено Золї процес, котрий звернув на себе увагу цілої Європи. В тім процесі Естергази, покликаний на сьвідка, відмовив всяких зізнань. В часі процесу партия, т. зв. народна і антисемітска, приймала завсїгди Естергазого з оваціями, а кн. Генрик Орлеанський стискав ему ентузіастично долоню на знак поважання. Не бракло однак голосів, котрі у Франції як і за границею справедливо закидали Естергазому зраду і вказували на него яко на агента військових повномочників: німецького Шварцкоппена і італійського Панїчардіо. Тепер правительство зарядило арештованє Естергазого і его любовницї п. Пей. Пара та мала фальшувати документи, імено денеші, вислані Пікартови до Тунісу. Денеші були підписані іменем «Espérance» і мали на цілі, звернути увагу поліції, що Пікарт має зносини з синдикатом Драйфуса. Телеграми ті були фальшиві, бо панна Коменж, звісна Пікартови під іменем Есперанца (Надія), з котрою він удержував любовні зносини, зізнала, що віяких денеш не вислала. Судя Бертюлюс набравши пересвїдчення, що денеші, підписані «Есперанца», були фальшовані Естергазім, при помочи его любовницї п. Пей, велів їх обоїх арештувати. Найблизна будучність викаже, чи арештованє стоїть в звязи зі справою Драйфуса, бо в тім лежить ціле політичне значє факту.

— **Фердинанд неспрсутний.** Князеві Болгарії надали его піддані прозвіско «Фердинанда неспрсутного», бо вчно подорожує. Перед кількома днями помістила одна опозиційна часопись в Софїї таку потатку: «В переїзді з Царгорода заїде до тутешньої палати князь Кобурский і удасть ся безпозволично в дальшу дорогу на двір румунського короля до Сїная».

— **Небувалий і цікавий випадок** лучив ся недавно в Москві. Один французский усмиритель диких звїрів і властитель менажерїї, іменем

Пепон, приняв до служби якогось російського козака і з вечера припоручив ему знаками, бо козак не розумів по французки, вичистити клітки, де були дикі звїрята. Козак не зрозумівши добре припорученя встав рано, взяв коновку води, щітку й мило і не надумуючись увійшов до клітки, де находив ся дикий і ще неосвоений тигр бенгальский. Тигр власне дрїмав і снів о своїй вітчїні, але на вид непрошеного гостя прибудив ся і грізно поглянув на него. Але козак не трус, схопив — воду і почав тигра зливати та шурувати щіткою і милом. Тигрови очевидячки така ранна купіль припала до вподоби, бо підскакував спокійно з одної сторони на другу і з вдоволеня бурмотів до козака. Козак скінчив свою роботу і спокійно вийшов з клітки, удаючи ся до другої на подібну операцію. На щастє надїшов в тій хвилі Пепон і стримав его ревність в сповнюваню обовязків, бо хто знає, чи і прочі дикі звїрі були би такі толерантні на козацьку купіль.

— **Дрібні вісти.** Маршалком повіта станиславського вибраний Мечислав Брикчинський, заступником маршалка кс. Айзельт. — У Відні в перворядній кавярні «Cafe Edison» комісія поліційна забрала оноді квоту около 125 зр. і карти, уживані при грї в покера. — Головний орган соціалїстів Narod має виходити від 20. липня у Львові, бо в Кракові видавництво то заборонене з наказу уряду від часу заведеня стану виїмкового. — В Вінніпег, в Канаді, 13-літний хлопець замордував двоє малих дїтїй свого працьодавця, котрі звелено ему стерегти, а потім сам себе застрілив. — У Відні викрито в міській касї ошадности дефравдацію на 65.000 зр. — Б. міністер Рїттнер бавить у Львові і зложив вчера візиту гр. Пінїньскому.

## Телеграми.

**Відень, 16. липня.** Представителї вірноконституційної власности з Чехії відбули конференцію з гр. Туном і в виданім комунікаті заявили, що за конечне вступне услїве привернення правильних парламентальних і державних відносин узнають як найскорше знесенє язикових розпоряджень. Делегати учинили цілий ряд поважних замітів против основних начерків проєктованого язикового закона гр. Туна і заявили, що ті начерки треба піддати основній ревізїї, наколи мають станути основою відповідного законопроекту.

**Триєст, 16. липня.** На оподїшнім засїданю міської ради прийшло до бурливих демонстрацій, котрі відтак перенесли ся на місто. Коли Словїнець Долленц зажадав щоби з нагоди цїсарського ювілею деяким містам надати імя цїсаря і домагав ся признаня свому внесєню наглости, а на внесеня двох радників Італїянців рада міська жаданє наглости відкинула, знаходячі ся на галерїях Словїнці піднесли великий крик і стали обкидати обїдами італїйську більшість. Галерїї опорожнено, але по засїданю авантюри перенесли ся на улицу. Арештовано кілька осіб.

**Париж, 16. липня.** Слїдчий судя Фабр, котрому поручено справу Пікарта, переслухав вчера яко сьвідків генерала Гонза, полковника Ганрі і архївіста Грїбелена. — Деякі газети пустили поголоску, що Пікарт відобрав собі житє в в'язниці, але відтак спростували сю звість в сей спосіб: Пікарт був зразу в своїй келї спокійний, але пізнім вечером дістав атаку нервового, дрожав на цілїм тілі, кричав і плакав. На галас прибула сторожа і застала его майже божевільного. Хотїв розбити собі голову о мур, але сторожа придержала его і перешкодила. Хотїли вложити на него кафтан божевільного, але директор в'язниці не допустив до того. І справді Пікарт успокоїв ся, отямив ся і дякував сторожи за удїлену поміч. — Дехто говорить, що Естергазого і п. Пей небавом випустять.

**Льондон, 16. липня.** Вість о кипїтуляції Сантхаго де Куба є ствердженням з обох сторін фактом. Вііску, що находило ся в Сантхаго, позволено вернути до Іспанії.

**Мадрит, 16. липня.** Газета урядова оголошує декрет королевої, після котрого всі права особисті в цілій Іспанії завїшені. Правительство здасть справу парламентови о тім виїмковім зарядженю.

**Вино іспанське з кондуранто**

успїшне в упїрних недугах жолудкових, корчах, боляках в жолудку і т. д.

Цїна 3 корони.

Головний склад в аптїці

164 170—

**Жигм. Рукера**

під «Срібним Орлом» у Львов.



# Замкнене рахунків Товариства взаїмних убезпечень в Кракові. — Відділ огневий і градковий.

РОЗХІД.

Рахунок зисків і втрат в дії огневого і градкового за час від 1. січня 1897 до 1. марта 1898.

ПРИХІД.

	Відділ огневий і градковий		Припадає на відділ огневий		Відділ огневий і градковий		Припадає на відділ градковий	
	зр.	кпр.	зр.	кпр.	зр.	кпр.	зр.	кпр.
I. Школи і кошти ліквідації виплачені:								
1. В відділі огневім . . . . .	1,870,400	41	1,325,561	88	1,325,561	88	162,700	10
менше зворот Тов. контрасек. . . . .	544,838	53	—	—	—	—	—	—
2. В відділі градковім . . . . .	271,166	71	162,700	10	—	—	—	—
менше зворот Тов. контрасек. . . . .	108,466	61	—	—	—	—	—	—
Кошти адміністрації:								
1. Провізія (менше провізія контрасек.) . . . . .	102,465	36	681,404	04	98,176	34	4,289	02
2. Видатки адміністрації біжучі . . . . .	578,938	68	52,007	05	562,415	77	16,522	91
Відписи і інші видатки . . . . .	—	—	209,257	83	42,692	76	9,314	29
Фонд на неурегульовані школи . . . . .	—	—	—	—	209,257	83	—	—
Стан фондів з кінцем 1897 р. (з виїмком ем. фондів):								
1. Резерва задатків в огневім відділі . . . . .	1,404,319	86	982,119	17	982,119	17	—	—
менше контрасекюрація . . . . .	422,200	69	—	—	—	—	—	—
2. Резервовий фонд:								
а) в огневім відділі . . . . .	2,766,384	76	3,681,946	41	2,766,384	76	915,561	65
б) в градковім відділі . . . . .	915,561	65	690,038	68	659,420	70	30,617	98
Чиста рента . . . . .	—	—	7,785,035	16	6,646,029	95	1,139,005	95

Стан чинний.

Рахунок біжнису ділу огневого і градкового з днем 31. марта 1898.

Стан пасивний.

	Відділ огневий і градковий		Припадає на відділ огневий		Відділ огневий і градковий		Припадає на відділ градковий	
	зр.	кпр.	зр.	кпр.	зр.	кпр.	зр.	кпр.
I. Невиплачений акційний капітал . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Запас готівки з днем 31. марта 1898 . . . . .	—	—	58,557	68	58,557	68	—	—
В банках і заведених на рахунок біжучий . . . . .	—	—	935,048	14	926,206	11	8,841	73
Вартість реальності . . . . .	—	—	520,505	—	520,505	—	—	—
Папери дороговідні по курсі з 31. марта 1898 і вартість купонів біжучих: а) фонд резерв. огневий б) градковий . . . . .	1,660,593	31	2,328,454	47	1,660,593	31	667,852	17
Векселі обезпечених сторін . . . . .	667,852	16	150,047	26	81,023	90	69,023	86
Пожички іпотечні . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Пожички на застав дороговідних паперів . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—
Емеритальний фонд в дороговідних паперах по курсі з 31. марта 1898 і вартість в куп. біж. ефекти фондів:								
1) фонд замот. для видів по урядникам . . . . .	—	—	46,452	60	—	—	—	—
2) ефекти агентів (кавці) . . . . .	—	—	191,934	44	—	—	—	—
3) фонд Павла Предпелського . . . . .	—	—	9,523	30	—	—	—	—
4) фонд Вілого Креста . . . . .	—	—	12,724	—	—	—	—	—
Товариства контрасекюраційні . . . . .	—	—	260,634	34	260,634	34	89,878	17
Залеглости в агенціях і репрезентаціях . . . . .	—	—	145,883	75	145,883	58	12,221	47
Різні довжинки . . . . .	—	—	791,747	06	779,525	59	22,679	25
Копти організації неамортизовані . . . . .	—	—	842,493	93	819,814	68	—	—
Вартість інвентаря по відділі звукитя . . . . .	—	—	—	—	—	—	18,874	68
Фонд на різницю курсу в градковім відділі . . . . .	—	—	18,874	68	—	—	3,868	60
Непокритий недобір з 1895 р. в градковім відділі . . . . .	—	—	3,968	60	—	—	191,658	82
			191,658	82	—	—	—	—
			6,786,264	47	5,720,240	91	1,066,023	76

В Кракові дня 31. марта 1898.

Комісія контролююча:

Дирекція: **Зенон Слоноцкий**    **Ігн. Глажевский**    **Др. Густав Ромер.**  
 Начальник рахунковий: **Густав Адам**

**Брейер Іван.**    **Коморницький Станіслав.**    **Гарпінх Михайло.**  
**Гр. Дідушницький Ким.**    **Гневов Володимир.**    **Гр. Потогський Андрей.**